

קובץ

האור לחיים

שנה רביעית

מאמרים ושיחות

מרן ראש הישיבה

הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א

פרשת נשא תשפ"א

זמני השבת

ר"ת	צאת השבת	הדלקת נרות	י-ם
21:05	20:10	19:18*	י-ם
21:02	20:08	19:16	ת"א
21:05	20:11	19:19	חיפה
21:01	20:08	19:16	ב"ש

* לנוהגים 40 דק': 18:58

הזמנים עפ"י לוח המאור בהוצאת מוסדות "אור החיים"

להארות או הערות, ניתן לפנות
orhachaim4@gmail.com

דיסקים של שיעורי הרב ניתן להשיג
במשרדי אור החיים - 02-5000455

בס"ד ניתן לשמוע את השיעורים בשידור חי
בימים שלישי וחמישי בין השעות 21:00-22:00

קול הדף - 02-6400000
orhachaim.co.il

המעוניינים לסייע בהדפסת החוברת לשם זיכוי הרבים,
או להקדיש את העלון לרפואה, להצלחה, או לעילוי נשמה וכדו',

יוכלו לפנות באמצעות מייל:

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: **02-5000455** **058-321-3565**

052-7129793

יוצא לאור ע"י "מכון אור החיים"
רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים

תוכן עניינים

פרשת נשא תשפ"א

חלק מהמאמרים נלקטו מתוך הספר "משכני אחריד" - חומש במדבר

1 הקב"ה אוהב אותנו ורוצה לברכנו

פרשה למעשה:

6 חומרת עוון לשון הרע

7 לא קשה לחזור בתשובה

10 רגישות לכבוד הזולת

14 לשם שמים - אישה כשרה

16 שמירה והצלחה - ברכת הכהנים

17 סדר המעמדות הראוי בעם ישראל

18 נראה רחוק - רק כלפי חוץ

הילולת ה"בעל שם טוב":

22 שנראה כל אחד מעלת חברינו

הקב"ה אוהב אותנו ורוצה לברכנו

ישראל הוא רק הקב"ה, ומי כמוהו - אבינו אב הרחמן - מעוניין לברך אותנו, בניו. אולם כדי שהברכה תחול - מוטלת עלינו החובה להיות ראויים לברכה, בבחינת "כלי מחזיק ברכה".

"אָמור לָהֶם" - לישראל, שיעמדו לפני הכהנים, בהכנעה, בכפיפות ראש, מרוכזים במילות הברכה, ובכך יראו את היותם ראויים לברכה.

הקב"ה הוא המברך אותנו, אולם הוא רוצה לראות אותנו עושים מעשים שיבטאו את

רצוננו באותה ברכה. לכן ציוונו לעמוד לפני הכהנים, להרכין את ראשינו ולהרהר בליבנו: 'הקב"ה, נותן הברכות, רוצה לברכנו. הוא ציווה את

דְּבַר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר פֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמור לָהֶם (במדבר ו, כג).

יש להבין את כל העניין הזה של ברכת כהנים: הרי בסופו של דבר מי שמברך את ישראל הוא רק הקב"ה, הברכה

היא רק שלו, וכפי שנאמר בסיום הברכה: "וַיֹּאֲנִי אֲבָרְכֶם", וכן הוא אומר (במדבר כב, ו): "אֵת אֲשֶׁר תִּבְרְךְ מִבְּרַךְ". מה פועלים, אפוא, ה כ ה נ י ם , בברכתם?

עוד יש לדקדק, מה פשר התיבות

"אָמור לָהֶם", אחר שכבר אמר "דְּבַר אֶל אֶהְרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר פֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"?

ביאור הענין: ודאי מי שמברך את עם

"הקב"ה הוא המברך

אותנו, אולם הוא רוצה

לראות אותנו עושים

מעשים שיבטאו את

רצוננו באותה ברכה"

משל לאדם שבמשך שנים רבות לא היו לו ילדים, והנה בסיעתא דשמיא הוא נפקד בן. בן יחיד.

יום אחד הבחין אחד השכנים בילד, עומד ברחוב, ביום חורפי, ללא מעיל, ממרר בכי. מה קרה? אביו גירשו מהבית.

השכן דפק על דלת הבית בחוזקה, והחל לצעוק על האבא: "כיצד מעז אתה להתנהג בצורה כה אכזרית לבנך יחידך? הן עלול הוא ללקות בדלקת ראות חמורה בעמדו בצורה כזאת ברחוב הקר!"

נענה האב ואמר: "הלא תבין? אני אוהב את הבן הזה, ודואג לבריאותו, פי כמה וכמה ממך. מוטב, אפוא, שבמקום להטיח בי את האשמה,

הכהנים לברך, כדי לבדוק את מידת היותנו ראויים לברכות! או אז, תגיע הברכה ישירות מידי הרחומות, מבלי צורך בשליחים'.

ה"בעל שם טוב" הקדוש זצ"ל אמר אימרה חריפה מאוד: "הלוואי ונזכה לאהוב את האהוב עלינו ביותר בכל העולם, כמו שהקב"ה אוהב את הרשע הגדול ביותר בעולם". האהבה שיש לנו בין אדם לחברו, היא כאין וכאפס לעומת האהבה שהקב"ה אוהב אותנו, וְאַהֲבַת עוֹלָם אֶהְבֶּתִּיךָ (ירמיה לא, ב). משום כך, כאמור, הקב"ה בוודאי שרוצה שהברכה תחול עלינו. וכדי שהיא תחול עלינו להכין את עצמנו לכך.

עד רָמַשׁ וְעַד עוֹף הַשָּׁמַיִם", החל לבכות. "אמר: ריבוננו של עולם! נקראת 'רחום' - היה לך לרחם על בריותיך. השיבו הקדוש ברוך הוא ואמר: רועה שוטה! עכשיו אתה אומר כן?! מדוע לא אמרת זאת בשעה שאמרתי לך 'הֲנִי מְבִיא אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם עַל הָאָרֶץ' ואחר כך 'עֲשֵׂה לָּךְ תְּבַת עֲצֵי גֹפֶר'? כל כך התעכבתי ואמרתי לך כדי שתבקש רחמים על העולם, ומכיון ששמעת שאתה תנצל בתיבה לא עלה על ליבך לבקש רחמים על ישוב העולם ועשית תיבה וניצלת, וכעת שהעולם נאבד פתחת את פיך לדבר לפני תפילה ותחנונים".

הקב"ה אומר לנח: אני אוהב את היקום, ומרחם עליו, יותר ממך! עד שאתה שואל עלי מה עם הרחמים שלי, השאלה צריכה להיות מופנית אליך: מה עם הרחמים שלך? מדוע במשך מאה ועשרים שנה לא ריחמת על היקום, ולא עשית כלום למען קיומו? אם היית מפנה את השאלה לכתובת הנכונה, ושואל את הבריות מדוע הקב"ה - אבינו הרחמן - מודיע

תפנה אל הילד ותשאל אותו: 'מה ראה אביך אוהבך להשליך אותך אל הרחוב ביום קר שכזה?' אולי אם היית מפנה אליו את השאלה, היית משכיל להבין את התשובה, והיית תורם במשהו כדי לשפר את הליכותיו, שבועטיין הוצאתיו מהבית".

הוא אשר אמרנו: הקב"ה אוהב אותנו פי כמה וכמה ממה שאנחנו אוהבים את עצמנו! במקום שאדם ישאל את הקב"ה כל מיני שאלות בנוסח: 'למה באה אלי צרה פלונית?', מוטב שישאל את עצמו: מדוע הקב"ה, הרחום והחנון, שכל כך אוהב אותי, מצא לנכון להביא עלי את הצרה הזאת? אם ישכיל להפנות את השאלה אל הכתובת הנכונה - אל עצמו, ימצא את הדברים שעליו לתקן, ובכך יסיר את הסיבות שבועטיין באה עליו הצרה.

הזוהר הקדוש (כרך א בראשית רנד ע"ב) מביא, שכשיצא נח מן התיבה וראה את העולם שומם, וכמאמר הכתוב (בראשית ז, כג): "וַיִּמַח אֶת כָּל הַיְקוּם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד בְּהֵמָה

נענה הרב ואמר לו: "פֶּדָק בענייני 'בין אדם לחברו', אם לא פגעת במישהו, ובפרט כלפי אשתך. לא צריך ללכת רחוק... המפתח נמצא בתוך הבית! 'פִּי קָרוֹב אֵלַיךָ הַדָּבָר מְאֹד פְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ' (דברים ל, יד). כשיש שלום בית - השכינה שרויה בבית, וממילא שורה בו הברכה. אולם כאשר בני הזוג אינם נזהרים האחד בכבוד השני, השכינה מסתלקת, וזהו השורש לכל הבעיות והצרות".

אני זוכר עדיין היטב את דבריו של מחותני, הגאון רבי ניסים טולידנו זצ"ל, ב"שבת חתן" של חתני הגאון הרב ישי הי"ו, וכך אמר:

"זכיתי ללמד תלמידים מובחרים בישיבה. זכיתי ללמוד שלושה סדרים, תמידים כסדרם. זכיתי בבנים ובנות צדיקים. כל זה לא שלי אלא של 'הצדקת שלי', הכל שלה! איזו אישה היתה מסכימה ללכת למדבר שממה, בלי בעל בבית?... וכך המשיך לפאר,

לנו על המבול הקרב? מדוע הוא עומד למחות את היקום שהוא כה אוהב? - היית תורם בכך לשיפור הליכותיהם ומונע את העונש הנורא.

אדם נכבד, עשיר וירא שמים, סר למעונו של מרן הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל ותינה באוזניו על כך שבתקופה האחרונה יש לו בעיות עם ילדיו - זה לא מרגיש טוב, וזה איבד את החשק ללמוד...

אותו יהודי הפנה את השאלה אל עצמו, אל הכתובת הנכונה, ושאל: "מַיְמֵי לא נתקלתי ב"ה בבעיות מסוג זה, וגם לא מסוג אחר. מה עלי לתקן כדי שאבא שבשמים יסיר ממני את הצרה?"

אותו יהודי לא בא בטענות אל הקב"ה, הוא בא בטענות אל עצמו! הוא השכיל להבין שהקב"ה אוהב אותו ומעוניין בטובתו, אלא שמוטלת עליו החובה להיות ראוי לברכה, ולכן שאל מה עליו לתקן כדי להיות ראוי לברכה.

החזון איש רגיל היה לומר שמעלתו הגדולה ביותר של עם ישראל היא: "מֵה טָבוֹ אֶהְלֵךְ יַעֲקֹב מִשְׁפָּנְתֵיךָ יִשְׂרָאֵל" (במדבר כד, ה). כאשר יש שלום בית באוהלים ובמשכנות - יש בהם השראת שכינה, וכשיש השראת שכינה - הבית היהודי הופך להיות כלי מחזיק ברכה לכל הברכות כולן.

וזהו יסוד חיינו, לחזק את האהבה והדידות בבית, להיות ראויים לברכה ולשפע האלוקי, שִׁירָד אלינו ישירות מיזו המלאה, הפתוחה, הקדושה והרחבה של אבינו אב הרחמן.

לרומם ולשבח אותה ברבים...

ובתי מספרת, שלאחר פטירתו ישבה הרבנית ובכתה: "מי יגיד לי את המילה 'שבוע טוב לך, יקירתי! שבוע טוב לך, ידידת חיי' כפי שהיה נוהג לומר לי תמיד?"

לא לחינם זוכים שכל הבנים והבנות, נכדים ונכדות, כולם זרע ברך ה'! כשהשכינה בבית - ברכה בבית! "כֹּה תִּבְרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמֹר לָהֶם" - תכינו את עצמכם שתהיו ראויים להשראת השכינה! וכשזו תהיה שורה - ממילא יחולו כל הברכות.

ניתן להקדיש את העלון לברכה, הצלחה
זיווג הגון, רפואה שלימה
או להבדיל, לעילוי נשמה
לפרטים: 02-5000455
orhachaim4@gmail.com

חומרת עוון לשון הרע

מחויץ לַמַּחְנָה מוֹשְׁבוֹ" (ויקרא יג, מו).
 ללמדנו כמה חמור איסור לשון הרע,
 שבעווננו באה הצרעת, כמו שאמרו
 חז"ל (ערכין טו ע"ב): "זו תורת המצורע -
 זו תורת המוציא שם רע".

עוד על חומרתו של עוון זה למדנו
 מענייניו של דואג האדומי:

הפסוק בתהלים (נב, ב) אומר: "בְּבוֹא
 הַדְּאֵג הָאֲדָמִי", ואמרו על כך חז"ל
 (מדרש תהלים נב): "בוא ולמד מדואג,
 שהיה ראש לסנהדרין, שנאמר: "אַבִּיר
 הָרְעִים אֲנֹכִי לְשֹׂאֵל" (שמואל א כא, ח),
 ובשביל מידת לשון הרע, אף על פי
 שהיה בו תורה, פרסמו הכתוב שהוא
 בעל הלשון, כדי להודיע מעשיו
 לבריות, שלא יבוא ליפרע ממנו, והיו
 קורין תיגר לפני מדת הדין, לפיכך
 כתיב 'בְּבוֹא הַדְּאֵג הָאֲדָמִי'" (מדרש
 תהלים, נב).

צו אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁלְחוּ מִן הַמַּחְנָה
 כָּל צָרוּעַ וְכָל זָב וְכָל טָמֵא לְנַפְשׁוֹ (במדבר
 ה, ב).

פירש רש"י: "שלוש מחנות היו שם
 בשעת חנייתן: תוך הקלעים היא
 מחנה שכינה, חניית הלויים סביב כמו
 שמפורש בפרשת במדבר סיני היא
 מחנה לוויה, ומשם ועד סוף מחנה
 הדגלים לכל ארבע הרוחות היא מחנה
 ישראל".

וממשיך: "הצרוע נשתלח חוץ לכולן,
 הזב מותר במחנה ישראל ומשולח מן
 השתיים [מחנה שכינה ומחנה לוויה],
 וטמא לנפש מותר אף בשל לוויה ואינו
 משולח אלא משל שכינה".

והנה, אף על פי שטמא נפש טמא
 בטומאה החמורה ביותר - מותר הוא
 במחנה ישראל ומחנה לוויה, ורק אל
 מחנה שכינה אסור לו לבוא, ואילו
 הצרוע גרוע מכולם ומשולח מחויץ
 לכל המחנות, שנאמר: "בְּדָד יֵשֵׁב

חטאי הלשון, כמו: שקר, חנופה, ליצנות, ובייחוד מעוון לשון הרע, שהוא כה חמור.

"מִנּוֹת וְחַיִּים בְּיַד לְשׁוֹן!" (משלי יח, כא) - עולמות שלמים תלויים בדיבורו של אדם, ועל כן יש להיזהר מאוד מכל

לא קשה לחזור בתשובה

זה, הרי זה משובח".

למדנו, כי הווידוי הוא חלק עיקרי ממצוות התשובה ובלעדיו אין התשובה שלמה. לפי דברי הרמב"ם, הווידוי כולל גם חרטה - "והרי נִיחַמְתִּי ובושתי במעשי", וגם קבלה לעתיד - "ולעולם איני חוזר לדבר זה."

במשך הדורות סבלו יהודי רוסיה צרות ומרורות: גזרות שונות ומשונות, עלילות, פוגרומים, ועוד. רדיפות אלו גרמו לרבים מיהודי רוסיה לעזוב את מולדתם, ואחוזים לא מבוטלים מתוכם הגיעו לדרום אפריקה, שם התגוררו גם יהודים מאמריקה.

וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ (במדבר ה, יז).

כתב הרמב"ם (פ"א מהלכות תשובה ה"א): "כל מצוות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן, בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתוודות לפני הא-ל ברוך הוא, שנאמר: 'וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ' - זה וידוי דברים.

"וידוי זה מצות עשה, כיצד מתוודין? אומר: אנא השם חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכך, והרי נִיחַמְתִּי ובושתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה, וזהו עיקרו של וידוי, וכל המרבה להתוודות ומאריך בענין

חֲטֹאתֵם אֲשֶׁר עָשׂוּ.".

הרב מפוניבז' הגיע לדרום אפריקה, ומסר ליהודים היושבים שם את דברי ה"חפץ חיים". הדברים עשו עליהם רושם עצום, והם התעוררו לשוב בתשובה שלמה, ואף ביקשו שישלחו אליהם תלמידי חכמים שיורו להם את הדרך אשר ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון.

כיום קיימות בדרום אפריקה כמה וכמה קהילות חרדיות של יהודים יראים ושלמים וזכיתי לראותם שם לפני מספר שנים. לפני כמה דורות התעוררו לקיים פסוק אחד, והיום, ברוך ה', מקיימים שם את כל התורה כולה.

פעם אחת נכנס ה"חפץ חיים" זצ"ל לישיבתו בראדין בעיצומה של אמירת הסליחות. קולות הבכי והצעקה של התלמידים שמילאו את החלל, נעצרו באחת כאשר דפק ה"חפץ חיים" על הבימה.

"אינני מבין" - אמר ה"חפץ חיים"

אנשי הקהילה היהודית שהתגבשה בדרום אפריקה שלחו ידם במסחר והפכו לעשירים גדולים, אך למרבה הצער התקיים בהם הכתוב: "וַיִּשְׁמַן יִשְׂרָאֵל וַיִּבְעַט שְׂמֹנֶת עֶבֶת כְּשֵׁיט וַיִּטֹּשׁ אֶל-קַעֲשָׁהוּ" (דברים לב, טו). אט אט שכחו את ה' יתברך ואת מצוותיו, ואף פתחו את מפעליהם ועסקיהם בשבת, רח"ל.

מאחר והקהילה נודעה בעושרה, כאשר הקים הגאון רבי יוסף שלמה כהנמן, הרב מפוניבז' זצ"ל, את הישיבה בעיירתו, עלה בדעתו לנסוע לדרום אפריקה ולבקש מהיהודים היושבים שם לתת את תרומתם למען הישיבה. הוא התחבט האם כדאי וראוי הדבר, ושטח את שאלתו לפני ה"חפץ חיים" זצ"ל.

תשובתו של ה"חפץ חיים" היתה חיובית, והוא אף ביקש מהרב מפוניבז' להעביר מסר ליהודים המרוחקים. "אמור להם שלא קשה לחזור בתשובה", כך אמר, "צריכים רק לקיים פסוק אחד - 'וְהִתְּוָהוּ אֶת

לעתיד של החפץ חיים, הרי היא קבלה אמיתית ומוחלטת, וממילא - תשובתו קלה ופשוטה. אך אנו איננו מצליחים לקבל עלינו קבלה לעתיד באופן כזה שנצליח לעמוד בה באופן תמידי וללא פשרות, וממילא החזרה בתשובה אינה קלה עבורנו כלל וכלל".

אדם עומד ומתוודה, ומקבל על עצמו שלא ישוב על זה החטא לעולם, אבל כבר כשיוצא מבית הכנסת - מתרופפת אחיזתו בקבלות שאותן קיבל לפני רגעים אחדים.

זוהי אפוא עבודתנו: לייצב ולחזק את הקבלה לעתיד, שתעיד כי גם החרטה והווידוי היו אמיתיים.

כאשר השתרר שקט באולם התפילה - "מדוע צריך לצעוק? וכי קשה כל כך לשוב בתשובה? מה עלינו לעשות בסך הכל? וידוי, חרטה על העבר וקבלה לעתיד!"

לשמע דבריו של הכהן הגדול מאחיו, נדהמו התלמידים. "אטו יראת שמים מילתא זוטרתא היא?" (ברכות לג ב), אטו תשובה מילתא זוטרתא היא? וכי לעשות תשובה זה קל?

במבוכתם, פנו לראש הישיבה, רבי נפתלי טרופ זצ"ל ושאלוהו מה פשר דברי ה"חפץ החיים".

חייך הגרנ"ט והשיב לתלמידים: קבלה

רגישות לכבוד הזולת

לכל סאת סולת ולכל כף זהב... הנשיאים כה נזהרו זה בכבודו של זה, עד שכל אחד מהם דאג שלא יהיה קורבנו גדול אפילו במעט משל אחרים, שלא יראה חלילה כאילו יש לו מעלה יתירה על פניהם.

והנה, גם התורה נהגה בנשיאים כשם שנהגו הם זה בזה, ופירטה את קרבנו של כל אחד ואחד מהם, אף על פי שהיה זהה לקורבנות שהקריבו לפניו.

וכך מבאר רבנו בחיי (במדבר ז, פד):

"ומה שהיה הצורך לכתוב שתים-עשרה פרשיות כולן מעניין אחד בקורבנות הנשיאים, וכמה גופי תורה תלויין בתורה במילה אחת או באות

וַיִּקְרִיבוּ נְשִׂאֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר ז, ב).

התורה הקדושה מאריכה לפרט את קורבנו של כל נשיא ונשיא: "וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קֶרְבָּנוֹ נְחֹשֶׁת בֶּן עֲמִינָדָב הַמִּטֶּה יְהוּדָה (במדבר ז, יב); בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי הַקְּרִיב נְתַנְאֵל בֶּן צוּעָר נְשִׂיא יִשְׂשַׁכָּר" (שם, יח), וכו'.

זאת, אף על פי שקורבנות הנשיאים היו זהים בכל פרטיהם ומדויקים בתכלית, לא היה יותר או פחות לאחד מהם!

ויש להתבונן בטעם הדבר: מדוע נזהרו כל כך שלא לשנות זה מזה? מה היה קורה לו אחד מהם היה מוסיף מעט סולת או כף זהב למנחתו?

מכאן אתה למד, שאכן ישנה משמעות

אחת.

האחרים, היתה בכך פחיתות כבוד לנשיאים האחרים, ששמש לא הוזכר. רצה הקב"ה להראות, שכשם שהיו קרבנותיהם שווים, כך היתה גם זכותם שווה, וממילא - כבודם שווה בפני המקום.

לכן הזכיר ופירט כל אחד מהם בנפרד, כדי להראות שכולם שווים לגמרי! שלא ירגיש אחד מהם פחיתות, אלא כל אחד ואחד ירגיש חשיבות ויקבל את הכבוד שקיבלו רעיו.

ה"בן איש חי" זצ"ל (נפלאים מעשיך, מעשה לא) מביא סיפור על קלען מקצועי בצורה מופלאה, שהיה מצליח לקלוע בדיוק לנקודה שהתבקש. בכל מטרה שהציבו - קלע בדיוק מוחלט. אם רצו שיקלע לאוזנה של חיה הצליח להחדיר את הכדור למרכז האוזן בדיוק, מעולם לא החטיא במילימטר.

המלך באותה מדינה אהב אף הוא להתאמן בקליעה למטרה והיה קלען מצוין. כאשר שמע על הקלען המומחה, הזמינו לתחרות כדי לראות

"הנכון בטעם זה, שהקב"ה חולק כבוד ליראיו ומכבד מכבדיו, כאומר: (שמואל א ב, ל) 'פִּי מְכַבְּדֵי אֶכְפֹּד', ואילו היה מזכיר ומכבד הראשון ואומר: 'זה קורבן נחשון בן עמינדב', ויאמר: 'וכן הקריבו כל הנשיאים איש איש יומו', יהיה זה קיצור בכבוד האחרים.

"ועוד, שכל אחד מהם חשב בקורבנו טעם בפני עצמו שלא כטעם חברו, ולפי שהיו הטעמים חלוקים, שהיה כל אחד מהם רומז לשבטו, לכך באו הפרשיות חלוקות, לכל אחד ואחד פרשה בפני עצמה, כדי לחלוק להם כבוד, ולהורות כי כשם שהיו שווים בקורבנם בעצה ובהבאת הקורבן ובשיעורי המשקל, כך היו שווין בזכות, ולפי שכבוד כל אחד שווה בעיני המקום לכך תאריך התורה בסיפור כל אחד מהן בשווה".

כלומר, אם היתה התורה מפרטת את קורבנו של נחשון בן עמינדב נשיא יהודה, ואחר כך כותבת לנו כי זה היה גם קורבנם של אחד עשר הנשיאים

אומרים שהוא מעולם לא החטיא את המטרה, ואילו הפעם לא הצליח לדייק כלל.

נענה הקלען והשיב: "אדוני המלך, אומנם קלעתי במרחק מועט מהמטרה, אך עשרים כדורים לא זזו מילימטר מאותו חור שקלעתי, יכולתי לקלוע בנקודת האמצע בדיוק, אך כבודו של המלך עמד לנגד עיני, ומוכן הייתי לאבד את ניצחוני ובלבד שמלכי יהיה בראש!"

כששמע זאת המלך חיבקו ונשקו ונתן לו מתנות.

גם אנו, למען כבוד מלכנו, מלכו של עולם, נשמור על כבוד הזולת ונזהר מכל צל של פגיעה, נוותר על הניצחון וההישגים שלנו כדי לשמור על כבוד זולתנו. הקב"ה אוהב מאוד את מי שנוהג ברעהו ברגישות, הוא ציווה עלינו מצוות רבות בין אדם לחברו, עליהן הוא מקפיד ביותר, וכל הזהיר בהן זוכה לשכר רב בעולם הזה ובעולם הבא.

עד כמה הוא יודע לקלוע למטרה. הגיעה עת התחרות, לוח הקליעה הוצב, ומקום המטרה סומן. המלך כובד להיות הראשון להראות את אליפותו. לקח המלך את הרובה וירה לכיוון המטרה. בסיבוב הראשון פגע הכדור מילימטר ליד עיגול המטרה, וכך היה גם בכדור השני, והשלישי. המלך היה קלען מצוין, קליעותיו היו טובות, אך היתה בהן סטייה דקה...

המתח עמד בחלל האוויר, הקלען הוזמן להתחרות במלך... ולהפתעת כל הנוכחים הוא לא הצליח לקלוע למטרה, ואף לא לנקודה שבה קלע המלך, אלא החטיא את המטרה במרחק של כמה מילימטרים.

הוא ניסה את כוחו בעשרים כדורים, שאת כולם קלע לאותה נקודה בדיוק, ללא שום סטייה, כולם באותו מילימטר בדיוק.

אבל, המלך ניצח, הוא היה קרוב יותר למטרה!

המלך הזמינו לסעודה, ובסעודה פנה אליו ותמה היאך ייתכן שכולם

בהן אויר צח ונקי, והיו שם מעיינות נקיים. לעיירות הללו היו מגיעים רבים, בעיקר אנשים מבוגרים, לתקופה קצרה של חופשה כדי לשאוף אוויר צח לצורך בריאותם. האוויר שם היה מרפא וגם המים היו מיוחדים, היו בהם מינרלים מיוחדים המבריאים את הגוף.

רבים מגדולי ישראל יצאו אף הם לעיירות המרפא, וכמובן היו עוסקים שם בתורה, כאילו מצויים הם בישיבתם.

באחת השנים לעת זקנותו שהה רבי חיים עוזר זצ"ל בעיירת המרפא, כשאחד מתלמידיו מלווהו בדרכו ותומך בו.

והנה באחת הפעמים בעת צעידתם, הבחין לפתע התלמיד כי הרב פונה לכיוון שונה מהיעד שאליו רצו להגיע, ולפתע הוא רואה אדם המתלווה אליהם.

התלמיד לא הבין: הלא הרב חלוש ועייף, וההליכה קשה עליו, ומדוע רבו מתאמץ כל כך?

התורה מאריכה בקורבנו של כל אחד, מהנשיאים, כדי שלא תיגרם, חלילה, הרגשה קלה של עלבון, כדי לחדד לנו עד כמה חשובה הרגישות לזולת וההתחשבות בכל יהודי.

גדולי ישראל היו מושלמים בכל מידה, הם נהגו כלפי כל איש מישראל ברגישות דקה מן הדקה.

רבי חיים עוזר גרודז'ינסקי זצ"ל היה רבה האחרון של וילנא טרם השואה הנוראה. הרב היה גדול וחרیف בתורה בצורה נשגבה, גדולי עולם היו משחרים לפתחו, אף החפץ חיים הגיע אליו כדי לקבל ממנו הסכמה לספריו.

הוא היה מקבל מאות מכתבים ושאלות בדברי תורה, ובגאונותו העצומה היה עונה לשני מכתבים באותו זמן, כאשר בכל אחת מידיה הוא כותב מכתב אחר, בנושא שונה לגמרי ומצטט תוך כדי כך מקורות רבים, והכל במהירות אדירה.

בימים ההם היה נהוג לצאת לעיירת מרפא. היו עיירות מיוחדות, ששרר

הדרך ושולחו לדרכו, היה נאלץ לשאול אדם ועוד אדם, כשבכל פעם היו נגרמים לו בזיונות ובושות בשל גמגומו הכבד. לא רציתי שיצטרך לשאול שוב ושוב, לכן טרחתי ללוותו עד המקום, וכך לא יצטרך לדבר כלל". זוהי רגישות אמת לצער הזולת, גדולי ישראל התאמצו וטרחו לשם מניעת רגע של צער מיהודי.

לפתע שם לב כי הגיעו לבית הדואר, והרב פונה ליהודי הזר ואומר: "הנה, פה זה בית הדואר".

התפלא התלמיד ושאל את רבו: "מדוע הרב כה טרח, וכי לא יכולנו להדריכו ללא הליווי הצמוד?"

לתדהמתו, השיב לו רבי חיים עוזר בפשטות: "הלא שמת לב? אדם זה הנו מגמגם, אילו הייתי מראה לו את

לשם שמים - אישה כשרה

עֲנִינִי כְּלִשְׁהוּ לְבַקֵּר בְּבֵיתוֹ שֶׁל אוֹתוֹ זֶה, אלא שבדיוק באותו זמן מישהו הבחין בדבר, ומיהר לפרש שהסתרתה היתה ממניעים שליליים.

בזמן האר"י הקדוש היתה אישה צנועה וחסודה שבעלה נסע לחו"ל לצורך עניין מסוים. הוא שלח לה מכתב על ידי פלוני, בו גולל בפניה

וְאִם לֹא נִמְאָה הָאִשָּׁה וְטָהְרָה הוּא וְנִקְתָּה וְנִזְרָעָה זָרַע (במדבר ה, כח).

יש להבין, מדוע אישה זו, שאומנם לא נטמאה, מקבלת שכר, והרי סוף כל סוף היא נסתרה עם אדם זר?

התשובה לכך היא, שלא מדובר שהאישה נסתרה מתוך איזושהי כוונה שלילית. מדובר שהיה לה צורך

הוא מיהר לכנס אסיפה דחופה, בה הכפיש את שמה של אותה אישה צנועה, וביקש לקנוס אותה ולבזותה ברבים, בה בשעה שאליבא דאמת כוונתה הייתה לשם שמים.

למזלה הטוב, היתה לה סייעתא דשמיא מיוחדת והאר"י הקדוש נחלץ להגנתה וסיפר על מניעיה הטהורים ובכך הצילה מכל מה שיכול היה חלילה, להיגרם לה ע"י אותו נכבד הקהל שביקש לחרוץ את גורלה מבלי לברר דברים לאשורם.

לאישה כזאת שמניעיה היו אכן לשם שמים מגיע שכר כהבטחת התורה: "וְאִם לֹא נִטְמָאָה הָאִשָּׁה וְטִהְרָה הוּא וְנִקְתָּה וְנִזְרָעָה זֶרַע".

מהנעשה והנשמע עימו בניכר. אותו פלוני הודיע לה שהיא יכולה לבוא ולקחת את המכתב מביתו.

האישה, שלא היתה רגילה לצאת ולהסתובב ברחובות בשעות היום, וקיימה בעצמה מקרא שכתוב (תהלים מה, יד): "כָּל פְּבוּדָה בַּת מְלֶךְ פְּנִימָה", השכימה קום, ובעוד הרחובות ריקים מאדם סרה לביתו של אותו פלוני לקחת ממנו את המכתב.

לרוע מזלה עבר שם אחד מנכבדי העיר, שלא ראה בעין חיובית את ביקורה של אותה אישה בביתו של אותו פלוני בשעת בוקר כל כך מוקדמת, ובפרט לנוכח העובדה שידע שבעלה אינו שוהה בארץ.

שמירה והצלחה - ברכת כהנים

ברכת כהנים - 'וַיְהִי בַיּוֹם פְּלוֹת מִשֶּׁה' (במדבר ז, א)."

מעמד מתן תורה נעשה בפרסום גדול, העולם כולו היה יעד לניסים הגדולים, והתוצאה היתה ששלטה בהם עין הרע ונשתברו הלוחות.

כעת, לפני שמוקם המשכן, רצה הקב"ה לברכם תחילה, כדי שלא תשלוט בהם עין הרע, ובמה בירכם? בברכת כהנים: "יְבָרְכֶךָ ה'" - בממוון, "וַיִּשְׁמְרֶךָ" - מן המזיקים, מעין רעה. לכן הוזכרה ברכה זו לפני פרשת קורבנות הנשיאים, שהוקרבו בחנוכת המשכן והמזבח.

דָּבַר אֶל אֶהֱרֹן וְאֶל בְּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבַרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל (במדבר ו, כג).

מה עניינה של ברכת כהנים בין פרשיית נזיר לקורבנות הנשיאים?

מבארים חז"ל במדרש (תנחומא פרשת נשא, יז): "כשנתן הקדוש ברוך הוא התורה לישראל עשה להם פומבי שנאמר (שמות כ, טו): 'וְכָל הָעַם רֹאִים אֶת הַקּוֹלֹת'... ושלטה בהם עין הרע ונשתברו הלוחות... כיון שבאו ועשו להם משכן, נתן להם הקדוש ברוך הוא את הברכות תחילה, שלא תשלוט בהם עין רעה. לכך כתיב (במדבר ו, כד): 'יְבָרְכֶךָ ה' וַיִּשְׁמְרֶךָ' תחילה, ואחר

סדר המעמדות הראוי בעם ישראל

אם כן, לומדי התורה באים מיד לאחר המלכות. ומי הקריב אחרי נשיא יששכר? אליאב בן חלון, נשיא שבט זבולון. מהי זכותו של זבולון שבשלה קדם לאחרים?

אלא, שישבט זבולון תמך בתורתו של יששכר: בני יששכר למדו - ובני זבולון כלכלו אותם, ואם אין קמח אין תורה. זהו סדר המעמדות הראוי בעם ישראל: מלכות, תורה, תמיכה בתורה, ואחר כך שאר השבטים - שבט שבט לפי מעלתו, אך כל אחד מהם מפורט בפני עצמו כדי לכבדו בכל הכבוד הראוי לו.

וַיְהִי הַמִּקְרִיב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן אֶת קָרְבָּנוֹ נַחֲשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָב לְמִטֵּה יְהוּדָה (במדבר ז, יב).

הנשיא שהקריב ראשון את קורבנו היה נחשון בן עמינדב, נשיא שבט יהודה שהוא שבט המלכות, ובה פותחים.

ביום השני הקריב נתנאל בן צוער נשיא שבט יששכר, שעליו נאמר: "יִשְׁשַׁכָּר חֵמֹר גָּרָם" (בראשית מט, יד) - סובל עול תורה (רש"י), וכן: "וּמִבְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר יוֹדְעֵי בִּנְיָה לְעֵתִים" (דברי הימים-א יב, לג).

נראה רחוק - רק כלפי חוץ

בו אותן תכונות ומידות שירש מאבותיו ואבות אבותיו, ולעולם הן אינן סרות ממנו.

לעתים אנו פוגשים אדם שכלפי חוץ נראה רחוק מתורה ומצוות, אורחות חייו רחוקים מדרך ה', דעותיו מנוגדות לדרך התורה והשקפותיו פסולות. אך אם נתחקה אחר שורשיו, יתברר לנו שאבות אבותיו היו רבנים גדולי תורה. בשל נסיבות החיים הוא התדרדר לאן שהתדרדר, אבל אסור לנו להתנכר לו! צריך לגלות כלפיו יחס של קירבה, לרומם ולמשוך אותו בעבותות אהבה אל בורא עולם ואל דרך ה', לקרבו אל התורה והיראה ואל שמירת המצוות. אלו אינם דיבורים בעלמא. בדורנו זכינו לראות את הדברים במוחש.

לפני כמה שנים הגיעו לישיבתנו כמה בחורים שהיו בעלי עדינות נפש מיוחדת. שאלתי אותם לשם משפחתם. השם היה מתורגם לשפה

נִשְׂא אֶת רֵאשׁ בְּנֵי גְרִשׁוֹן גַּם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם (במדבר ד, כב).

נראה לבאר, כי "בני גרשון" הם רמז לאלו שנטו מן הדרך, 'התגרשו מהתורה והמצוות', וגורשו מעל שולחן אביהם שבשמים.

מצווה אותנו התורה: "נִשְׂא אֶת רֵאשׁ בְּנֵי גְרִשׁוֹן" - אל תדחה ותרחיק אותם, אדרבה, תרומם ותקרב אותם אל אביהם שבשמים.

ואם תרצה לדעת על מה ולמה?

על כך מוסיף הכתוב: "גַּם הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחָתָם". גם אם הם עצמם אינם הולכים בדרך הישר, הרי הם חוטרים מגזע היחס. אבותיהם ואבות אבותיהם צדיקים היו, כולם בני אברהם יצחק ויעקב.

כל אדם מישראל יש לו זיקה ושייכות אל אבותיו ואבות אבותיו, התכונות והמידות שלהם מוטבעות בו.

גם אם נטה מדרך ה', עדיין מוטבעות

היד הקדוש הזה בשום פנים ואופן!
זכתה ישיבת 'אור החיים' להחזיר את
הבנים לשורשם, וראינו בחוש
שמתקיים הפסוק "לא יִמוּשׁוּ מִפִּיךָ
וּמִפִּי זֶרַעַךָ וּמִפִּי זֶרַעַךָ אָמַר ה'
מִעֲפֹתָהּ וְעַד עוֹלָם" (ישעיה נט, כא), וכמו
שדרשו רבותינו (בבא מציעא פה ע"א): "כל
שהוא תלמיד חכם, ובנו תלמיד חכם,
ובן בנו תלמיד חכם - שוב אין תורה
פוסקת מזרעו לעולם... אמר הקדוש
ברוך הוא: אני ערב לך בדבר זה."

אביהם של הבחורים הללו היה מנהל
בית ספר גדול של כאלף תלמידים.
הבן הגדול, בן השבע-עשרה, הגיע
לישיבה לשבת ונפשו חשקו בתורה.
הוא רצה להישאר בישיבה עוד כמה
ימים, אך האב התנגד לכך בנחרצות
והחליט להגיע לישיבה כדי לקחת את
בנו.

אמר ועשה. הגיע לישיבה ושאל היכן
בנו. אמרו לו שהוא סועד יחד עם
תלמידי הישיבה בחדר האוכל.

כשהגיע לשם ראה שהבחורים ניגשים
ליטול ידיים לסעודת הבוקר.

העברית ['דקל'] ושאלתי מה שם
משפחתם המקורי. לאחר דרישות
וחקירות על מוצאם, גילינו שהם נצר
לאחת המשפחות המיוחסות
בישראל, מצאצאיו של אחד מגדולי
ישראל הקדמונים - רבינו המהריק"ש,
רבי יעקב קִשְׁטֶרוֹ זצ"ל, מחבר הספר
"אהלי יעקב", רבה של מצרים, שחי
לפני כארבע מאות שנה והיה בן דורו
ורעהו של מרן הבית יוסף.

הוא בעצמו רצה לחבר ספר הלכות
כדוגמת ה'שולחן ערוך', אך כיון
שכבר יצא לאור ספרו של מרן הבית
יוסף, כתב בספרו רק הגהות על
ה'שולחן ערוך'.

כשמורנו ורבנו, מרן הרב עובדיה יוסף
זצוק"ל היה במצרים, אחד ממשפחת
קשטרו ביקש לכבדו ונתן לו את כתבי
היד של זקנו, רבי יעקב קשטרו זצ"ל.
מרן שמח מאוד מהמתנה היקרה,
וכשבא לארץ ישראל ניגשו אליו
מהאוניברסיטה ורצו לקנות ממנו את
כתבי היד בסכום כסף גדול, אך מרן
זצוק"ל לא הסכים למכור את כתב

ובאמת כך היה, במשך השנים ארבעת בניו למדו בישיבה, וברבות הימים הפכו למזכיר הרבים ומרביצי תורה לעדרים. אחד מהם משמש כיום כראש כולל, והשני מלמד בתלמוד תורה, ברוך ה'.

אח"כ נעשינו ידידים, וגם אביהם התחזק ונעשה ירא שמים בתכלית.

אין ספק שהשורשים הקדושים הנטועים באותו אדם השפיעו עליו לטובה והולידו בו את הרצון שבניו יתחנכו לתורה וליראת שמים.

מאיך גיסא, המעשה הזה מלמד אותנו איזו אחריות רובצת על תלמידי חכמים ובני תורה, איזה קידוש ה' יש בהתנהגותם, ועד כמה גדולה השפעתם על כל סביבתם.

הגמרא (יומא פו ע"א) דורשת על הפסוק (דברים ו, ה) **וְאֶהְיֶה לָּךְ אֵל** אלקיך" - "שיהיה שם שמים מתאהב על ידך". כלומר, אהבת ה' הכי גדולה היא, כאשר האדם באורחותיו ובהנהגותיו הטובים גורם לריבוי אהבת ה' בעולם.

הוא עמד לא רחוק והסתכל איך כל אחד ואחד מהבחורים, באדיבות מופלאה, ממלא לשני את הספל לנטילת ידיים, ואומר "בכבוד, בכבוד, בכבוד..."

אחר כך נכנס לחדר האוכל וראה לנגד עיניו מאות בחורי ישיבה הסועדים את סעודתם בשקט, בנועם, בדרך ארץ.

הוא היה אחוז התפעלות. הוא הרי יודע מה זה מוסד חינוכי. בבית הספר שלו יש אלפי תלמידים, וחלק ניכר מזמנו מוקדש להתמודדות עם בעיות המשמעת שלהם.

לאחר מכן הוא נכנס לחדר הלימוד שלי. הוא דיבר אלי בנימה מפויסת: "כבוד הרב, האמת היא שבאתי לקחת את בני ולמחות בפניכם על השערוריה שעשיתם כשגזלתם ממני את הבן. אבל לאחר שראיתי את הבחורים שלכם בחדר האוכל והתפעלתי מהדרך ארץ ומהמידות הטובות שלהם, אני אומר לכם: לא איכפת לי שכל הבנים שלי ילמדו כאן".

הכיצד?

מתורה, בלי שום סממן יהודי, ואף על פי כן חש תמיד שהאמונה נטועה בליבו, למרות שלא ידע כיצד ליישם זאת בחיי היומיום. הוא שירת כקצין בצבא. במהלך מלחמת לבנון השנייה אירעו לו ניסים גדולים וראה במוחש את השגחתו הפרטית של ה'.

ואז הגיע המפנה הגדול. "כשנכנסתי בשערי אור החיים", סיפר האברך, "התגלה לנגד עיני מחזה מפעים: בית המדרש היה מלא במאות תלמידי ישיבה שלמדו בשאון רב. איזו עוצמה! נהמת התורה שעלתה מבית המדרש היתה חזקה יותר ממאה טנקים שועטים בקרב".

"בחסדי שמים" - המשיך וסיפר - "נכנסתי ללמוד בישיבה וזכיתי להתעלות בתורה. אני מרגיש שכל רגע שאני בישיבה הוא נס גדול, יותר מכל הניסים שהיו לי בצבא. אני מרגיש שה' נותן לי יד בכל צעד ושעל".

אומרת הגמרא: "שיהא קורא ושונה ומשמש תלמידי חכמים, ויהא משאו ומתנונו בנחת עם הבריות". הבריות רואים את מעשיו ואת התנהגותו הטובה, ואומרים: "פלוגי שלמד תורה - ראו כמה נאים דרכיו, כמה מתוקנים מעשיו". על ידי דרכיו ומעשיו הוא גורם לקידוש שם שמים בעולם, ובזכותו אנשים מתקרבים לה' ולתורתו.

אלו זכויות גדולות יש לו! ועל אדם כזה דורשת הגמרא את הפסוק (ישעיהו מט, ג) "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּהּ אֶתְפָּאֵר".

בישיבת אור החיים נערך כנס לקראת חג מתן תורה, והגיעו בחורי חמד יקרים מכל קצות הארץ. אחד מאברכי הישיבה, מלא וגדוש בתורה והלכה, סיפר לנוכחים את סיפורו האישי:

הוא התחנך במקומות רחוקים

שנראה כל אחד מעלת חברינו

הבריות לטובה ולכף זכות, יזכה שכך ישפטוהו מן השמים.

לפיכך צריך להיזהר לדון תמיד את הזולת לכף זכות, גם כאשר מדובר לכאורה בצד רחוק ביותר.

מהי הסיבה לכך שאדם אינו יכול לשפוט את חברו כמו שהוא שופט את עצמו?

ביכולתו של אדם לדעת את נגעי עצמו, כמאמר שלמה המלך (משלי יד, י): "לב יודע קִרַת נַפְשׁוֹ", ולכן אפשר שישפוט וידון את עצמו.

לעומת זאת, את דעותיו ואת סיבותיו של חברו לעולם אינו יכול לדעת בוודאות ובשלמות, שהרי "הַאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיו וְהוֹיָה לְלִבּוֹ" (שמואל א טז, ז). איך יכול הוא לדון לחובה את חברו, כאשר יתכן שעשה את המעשה בכוונה אחרת לגמרי ממה שנראה לו?!

אחת ממצוות עשה שנצטוונו בהם היא לדון לכף זכות כל אדם, שנאמר "בְּצַדֶּק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתְךָ" (ויקרא יט, טו), ומכאן אמרו רבותינו (אבות א, ו): "וְהוֹיָה דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת".

גם כאשר ישנו צד רחוק ביותר לדון לכף זכות יש לעשות זאת. עלינו להתרחק מכף החובה בתכלית הריחוק!

מי שעושה כן, זוכה שמן השמים דנים אותו לזכות, כמאמר רבותינו: "במידה שאדם מודד מודדן לו" (סנהדרין ק ע"א), וכל הדין את חברו לזכות, משמים דנים אותו לזכות (שבת קכז ע"ב).

ה"בעל שם טוב" הקדוש זצ"ל דרש זאת מן הפסוק: "שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תִּתֶן לָהֶם" (דברים טז, יח) - אתה הוא זה שנותן לעצמך את השופטים, בהתאם לאופן שבו הנך שופט ודן את חבריך. אדם ששופט בני אדם לרעה ולא דן אותם לכף זכות, גורם לעצמו שכך ישפוטוהו, ולהיפך - אם ישפוט את

למועד הטיסה בנמל התעופה
התיישבה לנוח קצת ולשבור את
רעבונה.

היא הניחה את חבילת הוופלים על
השולחן שלפניה, בירכה "בורא מיני
מזונות" והתחילה לאכול. לפתע
הבחינה במשהו מוזר - אברך שישב
מולה הושיט גם הוא את ידו לעבר
חבילת הוופלים שלה, ובלי לבקש
רשות בירך גם הוא ואכל.

אולי הוא רעב מאוד? - חשבה האישה
ואכלה את הוופלה השני. לתדהמתה
שלח האברך את ידו ואכל גם הוא את
הוופלה השני.

איזו מין התנהגות זו! - רגזה האישה,
הרי דבר פשוט הוא שלא משורת דרך
ארץ לאכול מאוכל של אדם אחר בלי
לבקש רשות! מדוע לא מלמדים את
האברכים שדרך ארץ קדמה לתורה
ושטוב תורה עם דרך ארץ?

תוך כדי כך היא ממשיכה לאכול מן
הוופלים, והאברך שמולה ממשיך גם
הוא לאכול... בתחילה רצתה להעיר
לו, אך לבסוף אמרה בליבה: בשביל

כמה צריך האדם להיזהר שלא למהר
לשפוט את זולתו!

הנביא ישעיה (א, י) אומר: "דַּרְשׁוּ
מִשְׁפָּט אֲשֶׁרוֹ חָמוּץ" - אשרי דיין
שמחמיץ את דינו (סנהדרין לה ע"א). אתה
רוצה לשפוט משהו - תן לו להחמיץ
קצת, כמו אדם שלש עיסה ולא אופה
אותה מיד ומכניסה לתנור, אלא נותן
לה לתפוח מעט, כך אתה, אל תפסוק
מיד, אלא פעל במתינות. לפעמים
המהירות גורמת אסון שקשה עד
מאוד לתקנו.

לפעמים נדמה שברור כשמש
שהאדם שמולנו נוהג בצורה בלתי
ראויה, וכדי לדון אותו לזכות צריך
לעקם את המחשבה, אך באמת נתון
או שניים שחסרים לנו מאירים את
התמונה באור חדש לגמרי.

אישה אחת טסה לארצות הברית
בשעת בוקר מוקדמת. קודם יציאתה
מן הבית לעבר שדה התעופה הניחה
בתיקה חבילת וופלים כצידה לדרך,
ובשעות הארוכות שבהן המתינה

הרהורים פתחה את התיק שלה כדי להוציא משהו. לתדהמתה גילתה שם את חבילת הוופלים שלה. למפרע התברר לה, כי מרוב התרגשות ולחץ מן הטיסה היא לא הוציאה את חבילת הוופלים שלה. הוופלים שמהם התכבדה בנדיבות היו של האברך שישב מולה. לא הוא אכל משלה, אלא היא אכלה משלו, וופלה אחרי וופלה... ואותו אברך תלמיד חכם מסולא בפז ובעל דרך ארץ, לא רק שלא העיר לה בעדינותו, כי אם התנהג בנדיבות מופלגת כשגם את הוופלה האחרון חצה לשניים.

ללמדנו, כי "בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתָךְ" (ויקרא יט, טו) ו"צֶדֶק צְדָק תִּתְּרֶהָ" (דברים טז, כ) גם כשצד הזכות הוא צד רחוק ביותר.

כמה וופלים לא אבזה תלמיד חכם, אוותר ואמחל לו.

החבילה הוסיפה להתרוקן, ולבסוף נשאר וופלה אחד אחרון. מה יעשה כעת האברך הזה? - תהתה האישה בליבה. לא זמן רב נותר לה לתמוה, שכן כעבור דקות ספורות לקח האברך את הוופלה האחרון, חצה אותו לשניים, אכל חצי, והשאיר על השולחן את החצי האחרון.

חוצפה! - נשכה האישה את שפתיה - את כל החבילה אכלת. לכל הפחות את הוופלה האחרון צריך היית להשאיר לבעלת החבילה!

בינתיים הגיע מועד הטיסה. שניהם עלו למטוס וכל אחד ישב במקומו. האישה הייתה נסערת מאוד מצורת ההנהגה של האברך, ותוך כדי

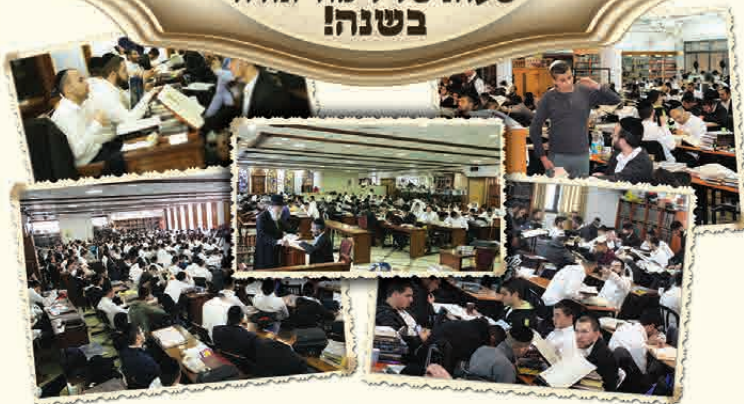

המרכז העולמי לתודעה יהודית מוסדות אור החיים

ע"ש הקדוש רבנו חיים בן עטר זצוק"ל - בראשות הרה"ג ראובן אלבז שליט"א

למעלה מ- 10,555,000 שעות של לימוד תורה בשנה!

להקדשת יום לימוד תורה הנלמד ע"י מאות אברכים ובחורים 02-5000455

ניתן להקדיש את הלימוד לעילוי נשמה, לרפואה, לזיווג, להצלחה וכו'

רח' עזרא 1 ת.ד. 5512 ירושלים טל: 5000455 - 02 פקס: 5000502 - 02 orhachaim.org

לחסויות, להפצה, להנצחות

ולקבלת העלון

orhachaim4@gmail.com

או בטלפון: 02-5000455

058-321-3565

נא לציין "עבור חוברת האור לחיים"

החוברת הודפסה על ידי התורמים והמסייעים הי"ו

לזרע בר קיימא: אפרת בת שמה סוליקה

לרפואת: רמי בן חיה הי"ו, רמי בן אסתר הי"ו, תקוה בת רחל רחאם הי"ו, ראובן בן יעריה הי"ו, גרשון חי בן רחל הי"ו, דוד וראובן בני שרית הי"ו, אילה בת שושנה הי"ו, ישראל בן רימה הי"ו, מיכל בת אסתר הי"ו, התינוקת נטע בת ג'וזנה הי"ו

ולעילוי נשמת: ר' דוד בן איזה ז"ל, מרים בת זהרה ז"ל, מוזל בת מרים ז"ל, אליעזר בן רגינה ז"ל, ר' יהודה בן עישה ז"ל, לאה בת פנינה ז"ל, מרדכי צבי בן רגינה ז"ל, ר' יגאל בן מלכה ז"ל, יעקב בן ברטה ז"ל, יהונתן בן מרים ז"ל, יוסף בן ציונה ז"ל, ת.נ.צ.ב.ה.